

ประจักษ์

กลอนบทเดียว

ม.ล.ปนัดดา ตีพิมพ์ ภาณุมาศ¹

ประจักษ์ฉบับนี้ขอเสนอเรื่อง “กลอนบทเดียว” ก่อนอื่นเราต้องมาทำความเข้าใจความหมายกันก่อนนะครับ กลอนบทเดียวก็คือ กลอนสุภาพที่มีความยาวเพียงแค่ว่าบทเดียวเท่านั้น แต่ในความยาวเพียงบทเดียวหรือประมาณ 32 คำจะต้องมีเอกภาพ สัมพันธภาพและสารัตถภาพ ต้องให้ได้ความต้องการจะสื่อถึงผู้อ่านอย่างชัดเจน นอกจากนี้แล้วกลอนบทนั้นยังต้องอยู่ภายใต้กรอบของฉันทลักษณ์ด้วย กล่าวคือจะต้องแต่งตามข้อบังคับของกลอนที่มีมาแต่โบราณ เมื่อทราบถึงลักษณะกลอนบทเดียวแล้ว ก็ขอยกตัวอย่างเพื่อให้ท่านผู้อ่านได้เห็นรูปแบบและลักษณะชัดเจนยิ่งขึ้น

กลอนทั้ง 4 ชั้นต่อไปนี้มีเนื้อหาในการให้กำลังใจแก่ผู้ที่ท้อแท้ หหมดหวัง ดังต่อไปนี้

ชั้นที่ 1 หลังฟ้าหลังน้ำตาเป็นท่าฝน
พลันดาลดลรัฐสายพร่างพรายสี
เปรียบยามทุกข์ระเห่หน้าซำชีวิ
ย่อมจะมีวันรุ่งแห่งรุ่งงาม

ชั้นที่ 2 จะ...ไม่ขอท้อแท้แพ้ชีวิต
จะ...ลิขิตชะตาทำฟ้าฝน
จะ...กล้าแกร่งเข้มแข็งแรงใจตน
จะ...อดทนแม้รอบกายคือ“ด้ายเดียว”

ชั้นที่ 3 ท่ามกลางความมืดมิดที่ปิดโลก
ด้วยความศอกที่ร้อนรุ่มร้อนใจฉัน
ยังมีแสงเจิดจ้าดวงดาววัน
ให้มุ่งมั่นด้วยแสงแห่งใจเธอ

ชั้นที่ 4 มวลดอกไม้อาจคลี่บานอีกล้านกลีบ
ข้าวเม็ดสืบอาจรวงเต่งปลั่งเปล่งผล
ดังความหวังแห่งหัวใจใครทุกคน
ที่เริ่มต้นโดยไม่ท้อต่อชีวิต

ท่านผู้อ่านจะสังเกตได้ว่ากลอนทั้ง 4 บท มีเนื้อหาในการให้กำลังใจ ไม่ให้ท้อแท้กับอุปสรรคต่างๆ ที่ผ่านเข้ามาในชีวิตเพราะทุกคนล้วนต้องเจออุปสรรคกันแทบทั้งนั้น เพียงแต่จะต่างกันที่ช่วงเวลาว่าอุปสรรคมาเร็วหรือช้ากว่ากันเท่านั้นเอง

กลอนชุดต่อไปที่ยกมาเป็นตัวอย่างเป็นกลอนบทเดียวที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการผิดหวังในความรักหรือที่เรียกกันง่ายๆ ว่า ออกหัก

ชั้นที่ 1 ประตูลใจปิดนานด้วยซานชม
ผลความตรมยังเรียงรายห้องซำชวา
ไม่ขอเปิดต้อนรับการกลับมา
ใจมันล้าเกินรับการกลับใจ

¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ชั้นที่ 2 ระหว่างเราคงเป็นเส้นขนาน
 นานเท่านั้นก็มีพบเจอกันได้
 ต่างอารมณ์...ต่างความคิด...ต่างจิตใจ
 เส้นความรักยากจักไขว้...ให้คืนดี

ชั้นที่ 3 พระจันทร์แรมแค้นยืมริมขอบฟ้า
 ใครจะมาแค้นยืมริมใจฉัน
 อยากเก็บรอยเชื่อยืมพิมพ์รอยจันทร์
 เพื่อทุกวันนั่งมองฟ้าต่างหน้าเธอ

ชั้นที่ 3 นอกหน้าต่าง...น้ำค้างพรหม...
 ลมหนาวพราง
 ในหน้าต่าง...มีเรา...กับเงาหม่น
 หยาดน้ำตา...รินรด...หยดกมล
 ที่ทุกข์ทน...ทอดท้อ...เพราะรอใคร

ชั้นที่ 4 เราพบกันในนามความแตกต่าง
 เกิดช่องว่างระหว่างใจเอื้อไม่ถึง
 แรงแน้มถ่วงใดได้ไร่แรงดึง
 แม้สิ่งหนึ่งซึ่งเหมือนกัน“ฉันรักเธอ”

ชั้นที่ 4 ปรกาศแดดสดใสเริ่มห่มฟ้า
 คือสัญญาณตะวันลาเวหาห้วง
 ค่อยค่อยเลื่อนเลื่อนลับจันดับดวง
 อีกวันล่วง...อีกวันที่...ไม่มีเธอ

ท่านผู้อ่านคงสังเกตเห็นรูปแบบและลักษณะ
 ของกลอนบทเดียวได้แล้วนะครับ สิ่งหนึ่งซึ่งถือว่าเป็น
 ความสำเร็จของกลอนบทเดียวก็คือ การที่ต้อง
 ใช้ความสามารถเลือกใช้คำและต้องประมวลความคิด
 ที่จะต้องนำเสนอเป็นหนึ่งเดียว เพราะรูปแบบที่
 บังคับให้จบความภายในบทเดียวนั้นเอง ผู้อ่านที่
 สนใจจะลองแต่งกลอนบทเดียวก็พยายามกันดูนะครับ
 แต่ขออย่าว่าอย่าลืมมันลักษณะของกลอนสุภาพนะ
 ครับเพราะเป็นสิ่งสำคัญในการแต่งกลอน หากท่าน
 ผู้อ่านท่านใดลองแต่งแล้วต้องการที่จะนำเสนอให้
 ผู้อ่านท่านอื่นๆ ได้ร่วมอ่านผลงานของท่านก็เชิญ
 ส่งมาได้ที่กองบรรณาธิการนะครับ

เพื่อเป็นการเอาใจท่านผู้อ่านที่กำลังอยู่ใน
 ห้วงของความรักจึงขอนำเสนอกลอนบทเดียวที่มี
 เนื้อหาในทางสมหวังในความรักบ้างนะครับ

ชั้นที่ 1 ตราบสมุทรมิสิ้นกระสินธุ์สาย
 ตราบเม็ดทรายรายเรียงเคียงแนบฝั่ง
 ตราบเกลียวคลื่นครืนเพลงบรรเลงดัง
 ตราบใจยังเด่นอยู่... “ฉันคู่เธอ”

ชั้นที่ 2 ถามภูเขา...ถามแม่น้ำ...ถามท้องฟ้า
 ถามดอกหญ้า...ใบไม้...สายลมไหว
 ถามหยาดฝน...ถามรุ่งงาม...ถาม
 หัวใจ
 คำตอบเดียวที่ได้คือ “รักเธอ”

